

MODERN INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS IN THE CONTEXT OF ECONOMIC SECURITY

Богородицька Г. Є., к.е.н., доцент

Орлік М. А., студент

*Університет митної справи та фінансів
м. Дніпро, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-187-9-1>

ЗОВНІШНЬОТОЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ ТА ЄГИПТУ

Єгипет є важливим торговим партнером України серед держав Північної Африки, незважаючи на те, що дана країна займає невисоку частку в торгівлі України в порівнянні з її основними партнерами. Офіційні статистичні дані про взаємну торгівлю між Україною та Єгиптом свідчать про її поступальний розвиток протягом останніх років. Цьому сприяють встановлені торгово-політичні відносини.

Основи українсько-єгипетського співробітництва укладеного ще у 1992 році: Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин та Угоду про основи взаємовідносин та співробітництво, стали основою для сучасних відносин. Між країнами постійно здійснюється обмін делегаціями різного рівня, відбуваються засідання Спільної міжурядової двосторонньої українсько-єгипетської комісії з економічного та науково-технічного співробітництва [1].

У 2020 р. обсяг взаємної торгівлі України та Єгипту збільшився у 6,4 рази порівняно з 2016 р., і досяг 5,4 млрд дол. При цьому сальдо торгового балансу завжди було позитивним, у 2020 р. воно становило 4,3 млрд дол. США. У 2020 р. імпорт із Єгипту становив 0,69% загального товарообігу України,

1% українського експорту та 0,2% – імпорту. При цьому товарообіг між Україною та Єгиптом має чітку тенденцію до зростання. Так, лише за останні п'ять років експорт до Єгипту зріс майже втричі, імпорт – у 2,5 рази. У 2020 р. український експорт до Єгипту становив 4,8 млрд дол., імпорт – всього 0,5 млрд дол. Обсяг експорту з України за останні п'ять років зріс більш ніж у 6 разів: з 0,77 млрд дол. у 2015 р. до 4,86 млрд дол. у 2020 р. При цьому порівняно з 2019 р. експорт збільшився майже в 2 рази, що серед іншого свідчить про безперервне зростання інтересу українських виробників до внутрішнього ринку Єгипту.

Основні позиції експорту з України до Єгипту у 2020 р. це були мінеральне паливо (24,08% загального обсягу експорту України до Єгипту), злаки (20,58%), чорні метали (9,08%), деревина (9,01%), колісні засоби наземного транспорту (6,5%), жири (6,13%), папір та картон (1,53%). Експорт України до Єгипту досить диференційований порівняно із загальною структурою експорту України у всі країни світу. Тому розширення торгівлі з Єгиптом передбачає можливість сприятливого впливу загалом диверсифікацію української економіки. На більш детальному рівні структура експорту з України до Єгипту виглядає так. Основну частку становлять нафта і нафтопродукти – 23,6% загального обсягу експорту, пшениця – 20,4, хвойні лісоматеріали – 6,28, олія сира соняшникова – 5,8, напівфабрикати із заліза та нелегованої сталі – 5,6, інші моторні транспортні засоби спеціального призначення – 3,43, клеєна фанера – 2,68, прямокутні напівфабрикати із заліза та нелегованої сталі – 2,19, моторні транспортні засоби для перевезення вантажів – 1,9%. Таким чином, український експорт до Єгипту є досить диференційованим. Незважаючи на те, що понад 23% складають нафту та нафтопродукти, Єгипет зацікавлений у постачанні українських машин та обладнання [2].

Український імпорт з Єгипту складається з фруктів і горіхів (41,38% всього обсягу імпорту України з Єгипту), овочів (39,6%), предметів одягу (5,72%), машин та обладнання (2,3%), килимів (1,6%), електричних приладів (1,4%) та фармацевтичної продукції (1,27%). На більш детальному рівні можна виділити апельсини (35,4% від загального обсягу імпорту України з Єгипту), свіжу картоплю (31,9%), цибулю ріпчасту та цибулю шалот (6,1%), чоловічі та жіночі костюми з бавовняної пряжі (2,17 та 1,9%), свіжий виноград (1,85%), інші свіжі фрукти (1,85%), машини та агрегати з електричним та неелектричним нагріванням (1,42%).

Обсяг торгівлі продукцією сільського господарства між Україною та Єгиптом у 2020 р. зріс до 1,8 млрд дол. 33% у 2016 р. Примітно, що Україна експортує до Єгипту на 30% більше цієї продукції, ніж Єгипет до України. За останні роки обсяг експорту з України збільшився на 44% і в 2020 р. становив 1,3 млрд дол., а імпорт з Єгипту – 0,4 млрд дол., де у 2020 р. імпорт сільського господарства становив 82%, а імпорт промислових товарів – 18%. Основна сільськогосподарська продукція українського експорту до Єгипту: злаки (74,6%), переважно пшениця та олія (21,7%). Малу частку у вітчизняному експорті займають тютюн, корм для тварин, овочі. Двостороння торгівля в промисловому секторі характеризується збільшенням з 2016 р. обсягу її обороту у 3,6 раза, у 2020 р. загальний торговий оборот склав 3,6 млрд дол. При цьому частка промислових продуктів у загальному обсязі обороту зросла з 49% у 2016 р. до 67% в 2020 р. пов'язана зі зростанням поставок даної продукції з України до Єгипту, оскільки український імпорт промисловості з Єгипту дорівнює 0,1 млрд дол. у 2020 р. [2].

У структурі експорту з України 16% займають напівфабрикати із заліза та нелегованої сталі, 3% – папір, 2,3% – обладнання та частини для високотехнологічного виробництва, у тому числі частини для виробництва моторних транспортних засобів, літальних апаратів, підйомних кранів.

Найменшу частку займають насоси, вантажні автомобілі та їх частини, полімери, електричні перетворювачі, мідний провід, морські судна.

Протягом 2020 р. українсько-єгипетський обсяг торгівлі послугами склав 107 млн дол. США. Українські підприємства надали Єгипту послуг на 34,375 млн дол. США. У свою чергу, єгипетські компанії надали послуг на суму 72,589 млн дол. США. Негативне сальдо у торгівлі послугами склало 38,215 млн дол. США.

Таким чином, ми бачимо, що Україна та Єгипет мають значні можливості для розширення торговельного співробітництва.

Дані про інвестиційне співробітництво України та Єгипту, подані на рис. 1, показують, що співробітництво у цій галузі має потенціал розвитку. У 2020 р. накопичені українські інвестиції в Єгипет склали 67,5 млн дол., при цьому українські інвестиції в єгипетську економіку за 2020 р. склали 3,36 млн дол., що дорівнює 0,08% всіх інвестицій в Єгипет в тому році. За цим показником Україна посідає 45-е місце у загальному списку інвесторів у Єгипті, де діє 87 компаній за участю українського капіталу.

Рис. 1. Інвестиції з України до Єгипту з розбивкою по секторах економіки, %

Більшість українських інвестицій посідає туристичний (54,4%) та будівельний (16,7%) сектори, сфера послуг (10,6%), комунікації та інформаційні технології (5,3%), промисловість (5,2%), фінансовий сектор (4,7%), сільське господарство (3%). Від Єгипту українські компанії отримують пропозиції інвестувати у складальне виробництво, виробництво алюмінію, літакобудування, фармацевтичну промисловість та нафтохімію. Крім того, їх закликають розміщувати підприємства у вільних економічних зонах.

Література:

1. Українсько-єгипетські відносини. – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/czechia/ua/16283.htm>
2. Урядовий портал. Угоди між Україною та Єгиптом. – Режим доступу: <http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/ugodizukrain/egy/1169.html>